NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
F. G. JACOBS
prednesené 30. júna 2005 [1]

1. Po rozhodnutí vo veci *Garcia Avello* [2] sa od Súdneho dvora opätovne požaduje, aby rozhodol o súlade vnútroštátneho pravidla vzťahujúceho sa na určenie priezviska dieťaťa so zákazom diskriminácie a občianskymi právami vyjadrenými v Zmluve ES.

2. Podstatou predneseného problému je skutočnosť, či vnútroštátna voľba právneho pravidla môže priznať uvedené určenie výlučne právu — v tomto prípade nemeckému — štátnej príslušnosti dieťaťa (a/alebo rodičov) bez ohľadu na právo štátu — v tomto prípade právo Dánska — jeho alebo jej miesta narodenia s tým výsledkom, že meno je rozdielne podľa dvoch právnych systémov.

3. Predbežný problém sa však týka prípustnosti návrhu na začatie konania o prejudiciálnej otázke, či je vnútroštátny súd v skutočnosti „vyzvaný na vydanie rozsudku v konaní, ktoré má viesť k rozhodnutiu súdnej povahy“ [3], alebo či iba koná v rámci právomoci správneho orgánu.

Právny rámec

Citované ustanovenia Zmluvy

4. Prvý odsek článku 12 ES stanovuje:

„V rámci pôsobnosti tejto zmluvy a bez toho, aby boli dotknuté jej osobitné ustanovenia akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti je zakázaná.“

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Vec z 2. októbra 2003, C-148/02, Zb. s. I-11613, pozri ďalej bod 47 a nasl.

3 — Pozri uznesenia z 5. marca 1986, Greis Unterweger, 318/85, Zb. s. 955, bod 4; z 10. júla 2001, HSB-Wohnbau, C-86/00, Zb. s. I-5353, bod 11, a z 22. januára 2002, Holto, C-447/00, Zb. s. I-735, bod 17; rozsudky z 19. októbra 1995, Job Centre, C-111/94, Zb. s. I-3361, bod 9, z 12. novembra 1998, Victoria Film, C-134/97, Zb. s. I-7023, bod 14, a zo 14. júna 2001, Salzmann, C-178/99, Zb. s. I-4421, bod 14.

5. Článok 17 ES stanovuje:

„1. Týmto sa ustanovuje občianstvo únie. Občanom únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Občianstvo únie nenahrádza, ale dopĺňa štátne občianstvo jednotlivca.

2. Občania únie požívajú práva poskytované touto zmluvou a vzťahujú sa na nich povinnosti, ktoré im táto zmluva ukladá."

6. Podľa článku 18 ods. 1 ES:

„Každý občan únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, rešpektujúc obmedzenia a podmienky stanovené v tejto zmluve a v predpisoch prijatých na ich vykonanie."

7. Článok 234 ES stanovuje:

„Súdny dvor má právomoc rozhodnúť o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú:

a) výkladu tejto Zmluvy;

...

Ak je takáto otázka predložená niektorého [niektorému — *neoficiálny preklad*] súdu členského štátu a tento súd usúdi, že rozhodnutie o tejto otázke je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia, môže požiadať Súdny dvor, aby o nej vydal nález [o nej rozhodol — *neoficiálny preklad*].

Ak je takáto otázka predložená v priebehu súdneho konania na súde členského štátu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, tento súd postúpi vec [ju postúpi — *neoficiálny preklad*] Súdnemu dvoru."

Medzinárodné pravidlá určovania priezvisk

8. Na určenie práva uplatniteľného na určenie priezviska osoby, keď existujú ukazovatele smerujúce k viac ako jednému právnemu systému, odkazujú niektoré právne systémy

na právo bydliska osoby, hoci sa zdá zvyčajnejšie odkazovať na právo jeho alebo jej štátnej príslušnosti, čo je prístup zakotvený v medzinárodných zmluvách, ktorý je platný pre niekoľko členských štátov.

9. Na príklad Dohoda ICCS (Medzinárodná komisia osobného stavu) o práve uplatniteľnom na priezviská a krstné mená [4] stanovuje, že mená osoby majú byť určené právom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom alebo príslušníčkou.

10. Existuje tiež Dohoda ICCS o zmenách priezvisk a krstných mien [5]. Podľa článku 2 uvedenej dohody sa každý zmluvný štát zaväzuje „nepovoliť zmeny priezvisk alebo krstných mien pre občanov iného zmluvného štátu, okrem prípadu, že by tiež boli štátnymi občanmi prv uvedeného štátu."

11. Napokon, návrh Dohody o uznávaní priezvisk bol prijatý v Madride 25. septembra 2003. Po rozsudku Súdneho dvora vo veci *Garcia Avello* [6] však bolo rozhodnuté prehodnotiť celý text v snahe vziať viac do úvahy želania dotknutých fyzických osôb.

12. ICCS je medzivládnou organizáciou, ktorej členovia zahŕňajú 13 členských štátov Európskej únie a ďalšie tri členské štáty majú postavenie pozorovateľa. Z členských štátov, ktorých sa táto vec týka, ratifikovalo Nemecko Istanbulskú dohodu už uvedenú v bode 10, ktorá je platná medzi ním a inými zmluvnými štátmi; podpísalo ale neratifikovalo Mníchovskú dohodu už uvedenú v bode 9. Dánsko však nie je ani členom, ani pozorovateľom Medzinárodnej komisie osobného stavu.

Vnútroštátne právo relevantné pre túto vec [7]

13. Podľa dánskych pravidiel o medzinárodnom súkromnom práve sa všetky otázky

4 — Dohoda ICCS č. 19 podpísaná v Mníchove 5. septembra 1980, pozri najmä články 1 a 2.

5 — Dohoda ICCS č. 4 podpísaná v Istanbule 4. septembra 1958.

6 — Už citované v poznámke pod čiarou 2, pozri ďalej bod 47 a nasl.

7 — Pozri ďalej pre všeobecnejší porovnávací prehľad situácie vo vtedajších členských štátoch, bod 5 a nasl. v mojich návrhoch vo veci Garcia Avello, už citované v poznámke pod čiarou 2.

osobného stavu vrátane otázok týkajúcich sa určenia priezviska fyzickej osoby spravujú právom platným v bydlisku uvedenej osoby, ako je definované v dánskom práve.

14. Keď je potrebné určiť priezvisko osoby s bydliskom (najmä pri narodení) v Dánsku, bude sa teda uplatňovať dánske právo. V zásade, ak rodičia používajú jedno priezvisko, toto meno je určené dieťaťu; ak nepoužívajú rovnaké priezvisko, možno vybrať priezvisko ktoréhokoľvek rodiča. Dánske právo však tiež umožňuje administratívnu zmenu priezviska na priezvisko zložené z priezvisk oboch rodičov spojených spojovníkom.

15. V Nemecku podľa § 1 Personenstandsgesetz (Zákona o osobnom stave) záležitosti vzťahujúce sa na osobný stav majú byť zaznamenané matrikárom.

16. Podľa § 10 ods. 1 Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Zákon zavádzajúci Občiansky zákonník, ďalej len „EGBGB") o mene fyzickej osoby má byť rozhodnuté podľa práva štátu, ktorého je osoba občanom alebo občiankou.

17. Odkaz na právo iného štátu je povolený podľa § 10 ods. 3 EGBGB, iba keď je jeden z rodičov občanom uvedeného štátu (a ak má niektorý z rodičov viac ako jedno občianstvo, rodičia sa môžu slobodne rozhodnúť, ktoré vnútroštátne právo sa má uplatňovať). Navyše, nemecké právo môže byť uplatnené, keď nemá žiaden z rodičov nemecké občianstvo, ale aspoň jeden z nich má pobyt v Nemecku, a môže sa uplatniť vnútroštátne právo manžela matky, ak si želá dať dieťaťu svoje meno.

18. Keď sa uplatňuje nemecké právo a rodičia dieťaťa majú rozdielne priezviská, meno, ktoré má byť určené dieťaťu, je upravené v § 1617 Bürgerliches Gesetzbuch (Občiansky zákonník, ďalej len „BGB"), ktorý stanovuje:

„1. Ak manželia nemajú spoločné priezvisko manželov a majú dieťa v spoločnej starostlivosti, vyhlásením pred matrikárom si vyberú buď priezvisko otca, alebo priezvisko matky v čase vyhlásenia za priezvisko, ktoré bude určené dieťaťu pri narodení. ...

2. Ak rodičia neurobia uvedené vyhlásenie v lehote jedného mesiaca po narodení dieťaťa, Familiengericht prevedie právo určiť

priezvisko dieťaťa na jedného z rodičov. Odsek 1 sa použije *mutatis mutandis*. Súd môže stanoviť lehotu na výkon uvedeného práva. Ak nebolo právo vybrať priezvisko dieťaťa vykonané pred uplynutím uvedenej lehoty, bude dieťa mať priezvisko rodiča, na ktorého bolo právo prevedené.

3. Keď sa dieťa narodí mimo nemeckého územia, súd neprevedie právo určiť priezvisko dieťaťa v súlade s odsekom 2, iba ak o to požiada ktorýkoľvek z rodičov alebo dieťa, alebo keď je nevyhnutné zapísať priezvisko dieťaťa na nemecký registračný alebo identifikačný doklad."

skeho zákonníka na jedného z rodičov vypočuje Familiengericht oboch rodičov a bude sa usilovať priviesť ich k dohode o voľbe. Rozhodnutie Familiengericht nemusí uvádzať dôvody, na ktorých je založené; proti rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie."

Skutkový stav a konanie

19. Familiengericht (Rodinný súd) je názov daný komore Amtsgericht (Miestny súd) rozhodujúcej vo veciach rodinného práva.

20. § 46a Gesetz über die Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (Zákon o nesporových konaniach, ďalej len „FGG") stanovuje:

„Pred rozhodnutím o prevode práva určiť priezvisko v súlade s § 1617 ods. 2 Občian-

21. Dieťa Leonhard Matthias sa narodilo v Dánsku roku 1998 rodičom s nemeckou štátnou príslušnosťou Stefan Grunkin a Dorothee Paul. Nič nepoukazuje na to, že by malo dieťa samotné alebo ktorýkoľvek z rodičov akékoľvek iné občianstvo ako nemecké. Od svojho narodenia žilo hlavne v Dánsku, kde jeho rodičia spočiatku žili spoločne. Niekoľko mesiacov v rokoch 2001 až 2002 s nimi dieťa žilo v Niebüll v Nemecku; od februára 2002 žije hlavne so svojou matkou v Tønder v Dánsku, kde sa matka usadila a zriadila si lekársku prax, ale pravidelne býva aj so svojím otcom v Niebüll, ktorý je vzdialený asi 20 km.

22. Narodenie Leonharda Matthiasa bolo zaregistrované v Dánsku. Niekoľko mesiacov po jeho narodení bolo priezvisko „Grunkin-

-Paul" zapísané na jeho dánsky rodný list prostredníctvom administratívneho osvedčenia osvedčujúceho uvedené meno, vydaného v súlade s dánskym právom. Možno predpokladať, že osvedčenie bolo vydané na základe bydliska dieťaťa v Dánsku na účely dánskeho medzinárodného súkromného práva, teda na určenie jeho priezviska sa uplatnilo dánske hmotné právo.

23. Rodičia, ktorí sami nikdy nepoužívali spoločné priezvisko, si dieťa želajú zaregistrovať na nemeckých úradoch v Niebüll opäť pod priezviskom „Grunkin-Paul", ktoré mu určili v Dánsku. V súlade s nemeckými právnymi predpismi spomínanými vyššie [8] uvedené orgány odmietli uznať toto meno, trvajúc na tom, že vybraným priezviskom musí byť buď „Grunkin", alebo „Paul".

24. Rodičia napadli uvedené zamietnutie na nemeckých súdoch, ale ich návrhy boli zamietnuté na poslednom stupni 7. januára 2003. Dňa 27. februára 2003 bolo zamietnuté podanie konečného odvolania z ústavných dôvodov na Bundesverfassungsgericht (Ústavný súd).

8 — Body 16 až 18.

25. V súlade s § 1617 ods. 2 BGB príslušný Standesamt (matričný úrad) predložil teraz vec na rozhodnutie Amtsgericht Niebüll, ktorý ako Familiengericht musí určiť rodiča, ktorý bude mať právo vybrať priezvisko dieťaťa alebo ktorého vlastné priezvisko dieťa bude mať, pokiaľ nebude uvedená voľba uskutočnená.

26. Uvedený súd sa pýta, či je pravidlo o voľbe práva v § 10 EGBGB platné vo svetle článkov 12 ES a 18 ES, pokiaľ sa určenie priezvisk spravuje iba štátnou príslušnosťou. Poznamenáva, že dieťa používa odlišné priezvisko v štáte jeho narodenia a pobytu od priezviska požadovaného právom jeho štátnej príslušnosti. Súdu sa zdá ťažké zosúladiť princíp slobody pohybu so skutočnosťou, že občan Európskej únie by mal byť z dôvodu svojej štátnej príslušnosti prinútený používať rozdielne mená v rozdielnych členských štátoch.

27. Amtsgericht zastáva názor, že v zmysle článku 234 ods. 3 ES je povinný položiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa výkladu Zmluvy ES, pretože vo vnútroštátnom práve neexistuje žiaden súdny opravný prostriedok proti rozhodnutiu, ktoré musí prijať.

28. Uznesením z 2. júna 2003 vydaným 23. februára 2004 sa v súlade s uvedeným domáhal rozhodnutia týkajúceho sa „výkladu Zmluvy ES vo vzťahu k súladu § 10 EGBGB so Zmluvou ES".

29. Písomné pripomienky predložili belgická, francúzska, nemecká, grécka, holandská a španielska vláda a Komisia. Pán Grunkin, nemecká, grécka a španielska vláda a Komisia na pojednávaní predložili ústne pripomienky.

Prípustnosť položenia prejudiciálnej otázky

30. Podľa článku 234 ES môže ktorýkoľvek súd členského štátu položiť otázku týkajúcu sa výkladu práva Spoločenstva, ak tento súd usúdi, že rozhodnutie o tejto otázke je nevyhnutné na vydanie rozhodnutia vo veci, o ktorej rozhoduje.

31. Podľa ustálenej judikatúry je otázka, či je orgán kladúci prejudiciálnu otázku „súd" na uvedený účel, upravená výlučne právom Spoločenstva. Súdny dvor berie na zreteľ množstvo faktorov, napríklad či je orgán zriadený zákonom, či je trvalý, či je jeho súdna právomoc povinná, či je konanie pred ním *inter partes*, či uplatňuje právne predpisy a či je nezávislý. Navyše vnútroštátny súd môže Súdnemu dvoru položiť prejudiciálnu otázku, iba ak je vyzvaný na vynesenie rozsudku v konaní, ktoré má viesť k rozhodnutiu súdnej povahy. Orgán teda môže byť „súdom" v zmysle článku 234 ES, keď vykonáva súdne funkcie, ale nie vtedy, keď vykonáva iné — napríklad správne — funkcie. Či má byť orgán poverený rôznymi kategóriami funkcií považovaný za taký „súd", závisí od právomoci, v rámci ktorej koná, keď sa domáha rozhodnutia Súdneho dvora. V uvedenom ohľade nie je relevantné to, že rovnaký orgán treba klasifikovať ako „súd", keď je v inej zostave — alebo aj ak je v rovnakej zostave ale vykonáva iné právomoci, ako v rámci ktorých sa požaduje vydanie rozhodnutia o prejudiciálnej otázke [9].

32. V tejto súvislosti nemecká vláda uvádza, že Amtsgericht nemá právomoc položiť

9 — Pozri napríklad rozsudok z 15. januára 2002, Lutz a i., C-182/00, Zb. s. I-547, bod 12, a uznesenie z 26. novembra 1999, ANAS, C-192/98, Zb. s. I-8583, body 21 až 23 a v oboch citovanú judikatúru.

prejudiciálnu otázku v tejto veci. V kontexte § 1617 ods. 2 BGB uvedený súd vykonáva výlučne správnu funkciu inak vykonávanú matrikárom. Robí tak v rámci nesporového konania, ktorého jediným účastníkom je matričný úrad, hoci súd musí pred prijatím rozhodnutia vypočuť oboch rodičov; v každom prípade v tejto veci neexistuje medzi rodičmi žiaden spor. Amtsgericht sám neprijíma rozhodnutie týkajúce sa priezviska dieťaťa, ale iba rozhodnutie o rodičovi oprávnenom vybrať uvedené meno; ak rodič uvedenú voľbu neuskutoční, zo zákona vyplýva, že dieťaťu sa dá jeho alebo jej priezvisko.

33. Nemecká vláda zdôrazňuje, že situácia v tomto konaní by sa mala odlíšiť od situácie pri odvolaniach na obyčajné súdy, ktoré už rodičia vyčerpali. Pred týmto konaním už rodičia Leonharda Matthiasa požiadali nemecké orgány, aby uznali priezvisko, ktoré mu bolo určené v Dánsku. Napadli zamietnutie takého uznania, čo viedlo ku konečnému zamietnutiu ich výhrad zo strany Kammergericht (Odvolací súd) v Berlíne, a usilovali sa napadnúť neskôr uvedené rozhodnutie pred Bundesverfassungsgericht. Všetky uvedené konania boli riadnej súdnej povahy; prejudiciálna otázka mohla byť položená v akejkoľvek fáze, ale položená nebola. Záver, že účelom konaní, o aké ide pred Amtsgericht, nie je rozhodnutie súdnej povahy, by teda v iných prípadoch nevylúčil akúkoľvek možnosť položenia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru.

34. Na pojednávaní grécka a španielska vláda podporili uvedený názor, ktorý však bol spochybnený pánom Grunkin a Komisiou.

35. Pán Grunkin najmä zdôraznil, že v konaniach toho druhu, o aký ide v tomto prípade, majú rodičia nie len právo byť vypočutí, ale sú nápomocní pri určovaní toho, či je konanie vôbec začaté.

36. Komisia tvrdila, že otázka prípustnosti by sa nemala hodnotiť na základe nezvyčajných okolností tohto prípadu, ale na základe situácie, v ktorej zvyčajne vznikajú konania druhu, o aký ide v tomto prípade. Zvyčajne sa nestáva, že rodičia sa zhodnú na voľbe mena, ktoré nie je povolené podľa nemeckého práva, ale skôr sa nezhodnú na tom, ktoré z ich rôznych priezvisk by sa malo dieťaťu dať. Uvedená normálna situácia sa jasne a podstatne odlišuje od prípadov, ako sú situácie registrácie pozemku alebo spoločnosti, ktorými sa zaoberala judikatúra Súdneho dvora. Existuje spor medzi dvoma

stranami, ktorý má vyriešiť súd. Uvedený súd ma navyše absolútnu právomoc voľnej úvahy pri rozhodovaní veci a nevyžaduje sa, aby jednoducho uplatňoval formálne kritériá ako v uvedených iných prípadoch; musí zhodnotiť argumenty a dosiahnuť rozhodnutie, v zásade v záujme dieťaťa. Rodičia majú právo byť vypočutí a môžu sami podať návrh na začatie konania. Napokon, nie je relevantné, že na dosiahnutie rovnakého výsledku je dostupný v nemeckom práve iný procesný postup a môže z neho vyplynúť návrh na začatie konania o prejudiciálnej otázke; či je tento návrh vznesený v jednom súbore konaní, alebo nie, nemôže mať žiaden vplyv na jeho prípustnosť v oddelených konaniach, ktoré majú rovnaký predmet.

37. Dôvody predložené nemeckou vládou sú určite presvedčivé. Zdá sa, že konanie upravené § 1617 ods. 2 BGB a § 46a FGG má skôr výrazné črty správneho ako súdneho konania. Dostupnosť oddeleného, jasne súdneho postupu podporuje uvedený názor.

38. Ďalej možno poznamenať, že z dôvodu neprípustnosti odvolania proti rozhodnutiu Amtsgericht v prípadoch tohto druhu, by opačný názor spôsobil situáciu, že by položenie prejudiciálnej otázky bolo povinné podľa článku 234 ods. 3 ES, čo je dôsledok, ktorý sa nezdá byť v súlade so zamýšľanou schémou uvedeného článku.

39. Analýza Komisie sústreďujúca sa na principiálne sporovú povahu konaní v ich zvyčajnom kontexte charakterizovanú právom oboch účastníkov byť vypočutí a súdnou povahou rozhodnutia prijatého Amtsgericht sa mi však tiež zdá ako presvedčivá.

40. Uvedená analýza je samozrejme o dosť menej relevantná vo vzťahu k osobitným črtám konania v tejto veci a uvedené črty prinášajú ďalšie pochybnosti týkajúce sa prípustnosti návrhu na začatie konania o prejudiciálnej otázke: v akom rozsahu je potrebné rozhodnutie o položenej prejudiciálnej otázke na to, aby Amtsgericht mohol vydať rozsudok?

41. Podľa toho, ako bolo konanie prezentované Súdnemu dvoru, je jediným rozhodnutím, ktoré sa od Amtsgericht požaduje alebo na ktoré je naozaj príslušný, aby označil rodiča oprávneného vybrať priezvisko, ktoré

sa má dať dieťaťu. Nemá žiadnu právomoc určiť, aké priezvisko to bude. V tejto veci sa zdá jasné, že ktorýkoľvek z rodičov bude vybraný, zvolí priezvisko „Grunkin-Paul", a až po uvedenej fáze, keď sa záležitosť dostane z rúk Amtsgericht, začnú byť relevantné pravidlá o voľbe priezviska, čo môže spôsobiť rozpor s právom Spoločenstva.

42. Ak je to správne zhodnotenie situácie podľa nemeckého práva, potom je ťažké si predstaviť, ako by Amtsgericht mohol uplatňovať akékoľvek rozhodnutie Súdneho dvora o položenej prejudiciálnej otázke.

43. Je však možné, že právomoci Amtsgericht v takých záležitostiach sú väčšie, ako boli prezentované, alebo že má v úmysle, aby bol matričný úrad viazaný — pretože musí byť — požadovaným rozhodnutím. Za uvedených okolností by mohlo byť nerozumné, keby Súdny dvor otázku zamietol z toho dôvodu, že odpoveď nebola potrebná na to, aby vnútroštátny súd vydal rozsudok; v konečnom dôsledku iba vnútroštátny súd môže určiť, či je to tak.

44. V dôsledku toho, zatiaľ čo som si vedomý pochybností týkajúcich sa skutočnosti, či sú kritériá na položenie prejudiciálnej otázky podľa článku 234 ES plne splnené, považujem za vhodnejšie zodpovedať položenú otázku.

Položená prejudiciálna otázka

45. Otázky týkajúce sa určenia priezvisk sa v kontexte práva Spoločenstva často nevyskytujú. Na tomto poli však boli Súdnemu dvoru už predtým položené dve prejudiciálne otázky: vo veci *Konstantinidis* [10] a veci *Garcia Avello* [11].

46. Vo veci *Konstantinidis* Súdny dvor zhodnotil, že je v rozpore so zákazom diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, aby bol grécky občan povinný používať pri výkone svojho povolania v inom členskom štáte prepis svojho mena, ktorý zmenil jeho výslovnosť, ak z toho vyplývajúce skreslenie spôsobovalo riziko, že by si ho mohli potenciálni klienti pomýliť s inými osobami.

10 — Rozsudok z 30. marca 1993, C-168/91, Zb. s. I-1191.

11 — Už citované v poznámke pod čiarou 2.

47. Vo veci *Garcia Avello* zhodnotil, že články 12 a 17 ES bránili belgickým orgánom v tom, aby rutinne odmietli vyhovieť žiadosti podanej v mene maloletých detí s pobytom v Belgicku, ale s dvojitým belgickým a španielskym občianstvom, aby boli priezviská uvedených detí zmenené na priezviská, na ktoré boli oprávnené v súlade so španielskym právom a tradíciou.

48. V oboch veciach Súdny dvor pred preskúmaním položených otázok najskôr zvažoval, či predmetné situácie patrili do rozsah pôsobnosti práva Spoločenstva — a rozhodol kladne. Vo veci *Konstantinidis* bola spojitosť založená na skutočnosti, že žalobca udával zasahovanie do výkonu hospodárskej slobody, menovite slobody usadiť sa. Vo veci *Garcia Avello* — v tom čase bolo zavedené občianstvo Únie s jeho sprievodnými právami — Súdny dvor jednoducho zhodnotil, že spojitosť s právom Spoločenstva existovala vzhľadom na deti, o ktoré išlo, „ktoré sú štátnymi príslušníkmi jedného členského štátu so zákonným pobytom na území iného členského štátu“ [12].

49. Zdá sa jasné, že neskôr uvedená úvaha sa musí uplatňovať tiež v prípade Leonharda Matthiasa.

50. Hoci sú členské štáty oprávnené určiť pravidlá upravujúce priezvisko fyzickej osoby, musia napriek tomu dodržiavať právo Spoločenstva pri výkone svojej právomoci. Občania Únie sa môžu v uvedenom zmysle oprieť o práva priznané Zmluvou, najmä právo stanovené v článku 12 ES neutrpieť diskrimináciu z dôvodu štátnej príslušnosti a právo stanovené v článku 18 ods. 1 ES pohybovať sa a zdržiavať sa slobodne na území členských štátov [13].

51. Vo veci *Garcia Avello* [14] Súdny dvor v podstate poukázal na to, že belgická prax zaobchádzala rovnako s osobami s výlučne belgickým štátnym občianstvom ako s osobami s dvojitým belgickým a španielskym štátnym občianstvom s tým výsledkom, že neskôr uvedení by mali rozdielne priezviská podľa týchto dvoch právnych systémov. Tým, že by to pravdepodobne prinieslo praktické ťažkosti, existovala diskriminácia z dôvodu štátnej príslušnosti. Princíp zákazu diskriminácie vyžaduje to, že s porovnateľnými situáciami sa nesmie zaobchádzať rozdielne a že s rôznymi situáciami sa nesmie zaobchádzať rovnako.

12 — Bod 27, pozri tiež rozsudok z 19. októbra 2004, C-200/02, Zhu a Chen, Zb. s. I-9925, bod 19.

13 — Pozri rozsudok Garcia Avello, body 25 a 29.

14 — Pozri body 31 až 37.

52. Po predložení písomných pripomienok všetci účastníci konania súhlasia, že v tejto veci k žiadnej takej diskriminácii nedochádza. Na pojednávaní sa dokonca nezdalo, že by sám pán Grunkin tvrdil, že išlo o diskrimináciu z dôvodov štátnej príslušnosti. Súhlasím, že žiadna neexistuje.

53. Z relevantných nemeckých právnych predpisov [15] je jasné, že so všetkými osobami, ktoré majú len nemecké štátne občianstvo, sa zaobchádza rovnako a že so všetkými osobami, ktoré majú (alebo ktorých rodičia majú) viac ako jedno štátne občianstvo, sa zaobchádza rozdielne, ale úplne bez diskriminácie vzhľadom na ich štátnu príslušnosť.

54. Leonhard Matthias je však z praktického hľadiska v situácii bezprostredne porovnateľnej so situáciou detí Garcia Avello, ak musí byť v členskom štáte jeho štátneho občianstva zapísané rozdielne priezvisko, ako je priezvisko, ktoré má v členskom štáte svojho narodenia. Zatiaľ čo praktické ťažkosti, s ktorými sa pravdepodobne stretne, nemusia vyplývať z diskriminácie z dôvodov štátnej príslušnosti, predstavujú jasnú prekážku jeho práva ako občana pohybovať sa a zdržiavať sa slobodne na území členských štátov. Hoci také ťažkosti môžu byť podobného druhu ako ťažkosti, s ktorými sa stretol pán Konstantinidis, spojené účinky článku 17 ES a článku 18 ods. 1 ES znamenajú, že teraz nie je potrebné dokazovať akúkoľvek hospodársku spojitosť na to, aby sa preukázalo porušenie práva na slobodu pohybu.

55. Okrem praktických záležitostí, ktoré môžu siahať od obťažujúcich až po — v ovzduší podozrievania, ktoré vyplynulo z udalostí z 11. septembra 2001 — veľmi vážne, je meno osoby podstatnou zložkou jeho alebo jej identity a osobného života, ktorých ochrana je široko uznávaná vo vnútroštátnych ústavách a medzinárodných právnych dokumentoch [16].

56. Zdá sa nám teda úplne nezlučiteľné s postavením a právami občana Európskej únie, ktoré je podľa slov Súdneho dvora „určené na to, aby bolo základným stavom štátnych príslušníkov členských štátov“ [17], aby sa od občana požadovalo mať rozdielne mená podľa zákonov rozdielnych členských štátov.

15 — Pozri body 16 a 17 vyššie.

16 — Pozri moje návrhy vo veci Konstantinidis, body 35 až 40, a vo veci Garcia Avello, najmä body 5, 27 a 36, spolu s tam citovanými zdrojmi.

17 — Pozri nedávny rozsudok z 15. marca 2005, C-209/03, Bidar, Zb. s. I-2199, bod 31.

Návrh

57. Z tohto dôvodu zastávam názor, že Súdny dvor by mal na prejudiciálnu otázku položenú Amtsgericht Niebüll dať túto odpoveď:

Pravidlo členského štátu neumožňujúce občanovi Európskej únie, ktorého meno bolo v súlade so zákonom registrované v inom členskom štáte, uznanie uvedeného mena podľa jeho vlastných právnych predpisov nie je v súlade s článkom 17 ES a článkom 18 ods. 1 ES.